

Tanıtım - Değerlendirme / *Reviews*

Al, Hamza

Bilgi Toplumu ve Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi. Ankara: Vadi Yayınları, 2007. 2.bs. 320 s. ISBN:975-6768-40-1.

Book Review

Paradigm Shift in Information Society and Public Administration. Assumed to be one of the first works examining the new approach to public administration departing from the imperative of change, this work addresses the changes that take place in technology, relations of production, economy, values and societal structure as elements unfolding a new type of administration. Final part of the work discusses the new trends in public administration.

Eseri hazırlayan Hamza Al İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirdikten sonra yüksek lisansını belediye hizmetlerinin özelleştirilmesi üzerine yaptı. Doktorasını ise kamu yönetiminde paradigma değişimi adlı çalışması ile tamamladı. Hamza Al Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

İlk basımı 2002’de yapılan eserin ikinci basımı Vadi yayınları tarafından 2007’de basımı çıkarıldı. Hamza Al, ikinci baskıya yazdığı önsözde bu çalışmanın gerekliliğini anlatıyor ve zaman içinde kaçınılmaz olan değişimden bahsediyor. Değişimin zorunluluğundan yola çıkarak yeni kamu yönetimi anlayışını irdeleyen ilk çalışmalardan biri olduğu ifade edilen eserde yeni yönetimin ortaya çıkmasına yol açan unsurlar olarak, teknolojiye, üretim ilişkilerinde, ekonomide, değerlerde, toplumsal yapıda meydana gelen değişimlere değinilmektedir. Son bölümde de kamu yönetiminde yeni yönelimler ele alınmıştır.

Kitap üç ana başlıktan oluşmaktadır ve başlıkların içerikleri ile ilgili giriş bölümünde kısa bilgi verilmiştir. Çalışmanın başlığındaki paradigma kavramının burada

hangi anlamda kullanıldığından söz edilmekte ve ayrıca ağırlıklı olarak kavramların üstünde durulmaktadır.

Başlıkların bölümlere ayrılarak incelendiği eserin birinci bölümünde **“toplumsal dönüşümler ve kamu yönetimi”** başlığı altında; sanayi öncesi toplum ve kamusal hayatın örgütlenmesi, sanayi toplumu ve kamusal hayatın gelişmesi, sanayi toplumu ve geleneksel yönetim anlayışı adı altında alt başlıklar ile sanayi toplumu irdeleniyor. İkinci bölümde **“sanayi ötesi toplumsal yapılanma ve değişimin dinamikleri”** başlığı altında; postmodern toplum ve bilgi toplumu, değişimin dinamikleri alt başlıkları var. Üçüncü bölüm ise **“kamu yönetiminde yeni yönelimler”** başlığından oluşmaktadır. Kamu yönetimi özel yönetim yakınlaşması, yeni kamu yönetimi anlayışının temel nitelikleri alt başlıkları verilmiş olup, kamunun faaliyet alanı ve hizmet yöntemleri, örgütsel yapıdaki değişimler, kamusal sorumluluk, sonuca yönelmiş yönetim konuları ön plana çıkmaktadır.

20 yüzyılın sonunda başlayan toplumsal değişimin hızı batı toplumları ile birlikte diğer ülkeleri de etkilemiş ve değişim niteliği küresel bir boyut kazanmıştır. Teknoloji, bilim, kültür, siyasi sistem, ekonomik ve sosyal yapı ağırlıklı olan bu değişimden devlet ve topluma ilişkin bir faaliyet olan kamu yönetimi de uzak kalamamıştır. Bu paradigmatic değişimlerin kamu yönetimine yansımaları değişik kavramlar getirmiş ve değişim yorumlanmasında da farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Kamu yönetiminde geleneksel anlayışlardan farklı olarak yeni döneme gidildiği belli olup, toplumlar üzerinde kamunun giderek rolü artmıştır. Kitapta kamunun toplumdaki etkisinin artmasına vurgu yapılarak kamu yönetiminde belirgin değişikliklerin iç faktörlerle açıklanamayacağı bu değişikliklerin büyük ölçüde dış-çevresel faktörlere bağlı olduğu temel hipotezi kanıtlanmıştır.

Sonuç olarak, kamu yönetiminin kavramsal adının değişik biçimde kullanımlarına, önemine, etkilerine, yeniliklerine değinilerek insan hayatının temellerine olan etkisi böylece devlet yapısının etkilenmesi ile değişim ve yenilik kaçınılmaz olmaktadır. Çeşitli ülkelerde görülen bu yeni yönetim, bazı devletlerle sınırlı olmayıp değişik yönetim şekillerindeki devletleri de kapsayan ayrıca devletlerin varlığını sürdürebilmeleri için kamu yönetimi ve toplum arasındaki kurulan bağ ile yenilik zorunluluk olarak görülmektedir. Bu durumu Hamza Al sonuç bölümünde şu sözleriyle açıklıyor; *“Tüm zamanlar ve koşullar için geçerli tek bir kamu yönetimi teorisi oluşturmak zordur. Bu anlamda geleneksel Weberyen hukuki-rasyonel bürokrasinin tüm*

zamanlar için geçerli olması da mümkün değildir. Diğer taraftan yönetim boşlukta oluşan ve işleyen bir kurum değildir. Belirli bir çerçevede doğar, gelişir ve söz konusu çevrenin şartlarından etkilenir ve çevreyi etkiler. Bu anlamda kamu yönetimi ile toplumsal yapılar arasında karşılıklı bir ilişki kaçınılmazdır. Toplumların teknolojik, ekonomik, kültürel, sosyal ve zihinsel yapıları ile kamu yönetimleri arasında uyumsuzlukların olması uzun vadede mümkün değildir”.

Bu alanda yapılan ilk çalışmalardan biri olması ve konuyla ilgili yeterli bir araştırmanın yapılmamasından dolayı Hamza Al'ın doktora tez konusu olan bu çalışmasını kitaplaştırarak, kolayca erişimini mümkün kılıp, herkesi böyle bir çalışmanın varlığından haberdar etmesi ve öncü olması son derece önemlidir.

Rahmi AKKILIK

Ankara Üniversitesi
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
Lisans Öğrencisi
rahmiakkilik@hotmail.com